

Čredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem posloju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Kopirski se ne vračajo in se morajo
vnaprej do ponedeljka pred izdajo do-
tlačne številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 15.

V Ptuj v nedeljo dne 28. julija 1901.

II. letnik.

Proč od Gradca.

Vsak izobražen Slovenec more se sra-
movati, ako bere neumne laži, katere neki
„nacionalni“ listi ubogemu kmetu trobijo
in mi upamo na podporo vseh poštenih
ljudij ako mi proti klerikalnim lažnjivcem
nastopimo. Tako piše nek od Boga zaver-
neni lažnjivec v „Fihposu“: mi moramo
„proč od Gradca“, da nam potem ne bo
potreba plačevati za Gradčane. No, to je pa
vendar preveč! Gradec plača deželnih
doklad en milijon kron in dobi od tega
denarja 20.000 kron za teater, drugega
nič. Gradec ne potrebuje nobenih subvencij,
nobenega reguliranja rek, nobenih cest,
nobenih predujemov (foršusov) za vino-
gradstvo; ali vsakdo, kdor tam živi in pla-
nje davek, plačati mora 40 odstotkov de-
želnih doklad in doklade od žganja, vina

in pive itd. posebej. To je pri vseh večjih
mestih tako. Dunaj plača več kot polovico
vseh deželnih doklad na Spodnjem Avstrij-
skem in ne dobi tudi nič zato. Naj se to-
rej nobeden slovenski kmet ne pusti nala-
gati, da gre njegov krvavo zasluženi denar v
Gradec; vendar žalostno je dosti, da nas
bogati ljudje na Gornjem Štajerskem tako
malo podpirajo. Štajerska dežela bi med tem,
ko je letos dala za vinograde 160.000 kron,
prav žiher brez nevarnosti dala podpore
500000 kron. Ker mora vlada tudi enaki
del plačati, imeli bi potem na razpolago
en milijon. Ravno tako je pri regulaciji
rek in drugih razmerah, kjer bi naši po-
slanci v deželnem zboru tako dolgo mogli
špetakel delati, da bi nemški gospodje od-
prli svoje denarnice.

Naši poslanci pa so prestrahopetljivi
in preleni, da bi sploh se peljali v Gradec

Staro kresalo.

Vojak Imbre primarširal je po cesti: ena, dve! ena,
dve! Imel je tornistro na hrbtu in sablco na strani.
Kajti on je bil v vojski in gre domov.

Na cesti srečal je staro copernico; bila je zo-
rnata, spodnja čeljust visela ji je ravno do popka.
On ji mu reče: „Dober večer, Imbre! kako imaš lepo
kišto in veliko tornistro! Ti si pravi vojak! Ti naj
imaš toliko denarja, kolikor ga kočeš!“

„Hvala lepa, ti stara copernica!“ odgovori ji Imbre.

„Li vidiš to veliko drevo tukaj?“ pravi copernica,
kazaje na drevo, ki jima je stalo ob strani.
„No je znotraj čisto votlo; tu je moraš preplezati
na vrha, tam boš zapazil eno luknjo skoz katero se
moraš spustiti doli in tako prideš globoko do dna.
Kajti bodem štrik okoli pasa privezala, da te, ako me
kličesh, zopet potegnem nazaj!“

„Kaj pa naj počnem tu doli v drevesu?“ vpraša
Imbre.

„Po denarje!“ pravi copernica. „Vedi, ko prideš
do dna drevesa, takoj bodeš v veliki dvorani; tu je
vse razsvetljeno, ker gori čez sto svetilnic. Potem za-
gledal bodeš troje vrat! Zamoreš jih odpreti, ključ tiči
v njih. Greš li v prvo sobo, zagledal boš v sredini
na tleh veliko kišto, na njej sedi en pes; on ima par
očij, ki sta tako veliki kakor dve repi, vendar zato
te ni treba skrbeti! Jaz ti dam moj plavi predpasnik
katerega razprostri po tleh, potem pojdi hitro, vzemi
psa, ga postavi na moj predpasnik, odpri kišto in
in vzemi iz nje denarja kolikor hočeš; je sam kufer.
Hočeš pa li rajši imeti srebro, moraš iti v zraven le-
žečo sobo; ali tam sedi pes, ki ima par očes, tako
velikih kakor mlinska kolesa; to te pa naj ne obotavlja.
Posadi ga na moj predpasnik in vzemi denar! Ako
pa morebiti hočeš imeti zlato, ga znaš tudi dobiti
kolikor ga hočeš, kolikor ga nesti zamoreš, ako greš
v tretjo sobo. Ali pes, ki sedi na kišti z zlatom, ima
tudi dvoje očij, od katerih je vsako tako veliko kot
turn. Verjemi mi, to je pravi pes; ali zaradi tega se
ti tudi ni treba nič bati. Postavi ga na moj pred-
pasnik, ne stori ti nič, in vzemi iz kište zlata koli-
kor hočeš!“

in tudi takrat, ko so v deželnem zboru sedeli, niso imeli korajže svojih ust malo bolj široko odpreti.

Cesar Jožef II. o posvetni duhovščini.

V enem svojih uvodnih člankov pisal je „Rod.“, naprednjaški list, med drugim te-le odstavke:

Že sto let je tega, kar je zatisnil oči nepozabljivi cesar Jožef II. ta največji dobrotnik kmetskega stanu, ki se ga tudi slovenski kmet spominja hvaležnega srca, ker ga je oprostil iz sužnosti. Prej so kmeta postavljali v eno vrsto z živino, cesar Jožef pa je razbil verige sužnosti, v katere je bil kmet vkovan in je iz kmeta-sužnja naredil prostega, samostojnega človeka.

Vsak pošten človek mora priznati, da je imel nepozabni cesar Jožef gorko srce za kmeta, in da se je z vsemi močmi trudil, da bi kmetskemu stanu pomagal na noge. In glejte tudi cesar Jožef je bil neizprosni sovražnik vseh tistih duhovnikov, ki se vtikajo v posvetne zadeve, tudi cesar Jožef je spoznal, da se mora kmeta osvoboditi duhovniškega jerobstva v vseh posvetnik rečeh.

Imeli bomo še priložnost govoriti o tistih ukazih, ki jih je izdal cesar Jožef, da naredi konec izsesavanju ljudstva od strani takratne duhovščine. Danes naj le navedemo, kako je cesar Jožef mislil o politikujoči duhovščini.

Ko je umrla pobožna cesarica Marija Terezija, ki je bila prva rekla, da cerkev nima v šoli nič iskati, in da je šola stvar države, je postal njen sin Jožef II. cesar. Mladi cesar Jožef je tedaj pisal francoskemu ministru Šoazelju tako-le:

„Posvetni veljavi duhovščine se mora konec narediti. Duhovniki imajo nalogo, skrbeti za naše izveličanje na onem svetu; tistih duhovnikov, ki se

„To bi ne bilo slabo!“ reče Imbre. „Ali kaj pa naj tebi dam, stara copernica, kajti nekaj moraš imeti ti tudi?“

„Nič“, se odreže copernica, „niti enega groša jaz nočem! Za mene vzemi ti samo eno staro kresalo, katero je moja stara mati notri pozabila, ko je zadnjokrat tam notri bila!“

„No priveži mi toraj štrik za pas!“ dovoli Imbre.

„Tukaj je“, pravi ona, in tukaj moj plavi predpasnik.“

Potem splezal je vojak na drevo, pušči se spuštiti v ljuknjo in že stoji, kakor je povedala copernica, doli v veliki dvorani, kjer je gorelo veliko lamp. Odpre prva vrata. Uh! tu sedi pes, ki ima velike oči kakor repa in ga debelo zazija.

„Ti si fejest kerle! si misli Imbre, ga postavi na copernični predpasnik in vzeme toliko kufrestega denarja, kolikor ga je v žepe natlačiti zamogel, potem kišto zapre, postavi psa gor in gre v drugo sobo. Resnično, tukaj sedi zopet pes, ki pa ima tako velike oči, kakor dva mlinska kolesa.

toliko pehajo, da bi že na tem svetu gospodarili, ja ne maram.“

Dva meseca pozneje je cesar Jožef pisal nadškofu solnograškemu grofu Koloredu tako-le:

Strast, predsodki in duševna sužnost morajo nehati. Duhovniki — ki se vtikajo v posvetne stvari — so najmanj koristni pač pa najbolj nevarni ljudje. Jaz hočem vse lenuhe, pred katerimi ljudstvo poklekuj spreminiti v koristne ljudi.

Leta 1781. je pisal cesar Jožef kardinala Hrzanu v Rim:

„Jaz hočem odpraviti iz cerkve kar v cerkev ne spada. Duhovnikov, ki se vtikajo v posvetne reči, jaz ne trpim in bom ljudstvo taci duhovnikov oprostil. Ti duhovniki so ljudstvo zapeljali v tako malikovanje, da Boga že več ne pozna, ampak pričakuje rešenja od kipov raznih svetnikov.“

Tako je veliki cesar Jožef sodil o duhovnikih, ki se vtikajo v posvetne reči. Pa cesar Jožef je tudi skrbel, da so njegovi nazori prišli v veljavo. Leta 1782. je izdal na vse sodnije in na vse deželne vlade k našemu cesarstvu spadajočih kronovin ukaz, s katerim ukazom je duhovnikom strogo prepovedal vtikati se v posvetne reči.

V tem ukazu je cesar rekel, da je Kristus sam določil delokrog apostelnov. Duhovniki so nasledniki apostelnov. Neumno bi bilo, je pisal cesar Jožef, če bi kdo rekel, da imajo nasledniki apostelnov večje pravice, kakor jih je Kristus apostelnom sam dal. Kristus, tako je dejal cesar Jožef, je določil apostelnom samo duhovska opravila in sicer 1. razlaganje evangelja, 2. opravljanje službe božje, 3. podeljevanje sakramentov in 4. oskrbovanje cerkve. Cesar Jožef je z ozirom na to ukazal, da se morajo vsi duhovniki natančno po tem ravnati, in da se nimajo čisto nič vtikati v posvetne reči. Takratni papež je priznal izrečno da ima cesar popolnoma prav.

Pol stoletja in delj je ostalo tako, kakor je od-

„Ti pa me rajši ne glej“, pravi vojak, „bi te znale očesi boleti!“ ter ga zopet postavi na predpasnik. Ali ko pa je zagledal v kišto toliko srebernega denarje, vrže ves kufraški denar od sebe in polni žepe in tornistro s samim srebrnom. Sedaj gre še v tretjo sobo. Tu je bilo strašno! Pes imel je res dve tako veliki očesi kakor turn, ki so se mu vrteli po glavi kakor dva mlinska kolesa.

„Dober večer!“ ga pozdravi srečni Imbre in privzdigne svojo kapico, kajti takega psa preje še nikoli ni videl; ali ko ga je nekaj časa natančneje opazoval, si misli: „Dosti je!“ postavi ga na tla in odpre kišto. Huj, tolik kup samega zlata! On bi zamogel celo mesto, ves „Gospodarjev fihpos“ in zraven še celó ta stari ptujski turn kupiti. Ja, to je vendar enkrat samo pravo zlato! Sedaj je zalučal vrli Imbre ves sreberni denar, kar ga je napolnil v svoje žepe in tornistro proč in napolnil zato zlata, ja napolnil je z njim ne samo žepe in tornistro, pač pa tudi v kapo in črevlje in še v zavezane hlačnice ga je napolnil, da je komaj hodil. No, pa saj ima denarje

mil cesar Jožef. Duhovščina se ni vtikala v posvetne stvari, in tako je vladal v cerkvenih rečeh mir. Cerkev se je lepo razvijala, vera ni pešala, in duhovniki so bili spoštovani. Ko pa se je cesarja Jožefa pozabil, ko se je duhovščina zopet začela vtikati v posvetne stvari in se pehati, da bi povsod odločala in gospodovala, so nastali zopet boji.

Premisli, slovenski kmet, kar je pisal in ukazal največji dobrotnik cesar Jožef II. in spoznal boš, storiš dobro delo, če duhovnika ne poslušáš, kadar vtika v posvetne stvari.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Bloemfonteina, glavnega mesta Oranja, poročajo, da bi bili Buri 10. t. m. južno Bloemfonteina napadli in ujeti angleško policijsko četo. Vršil se je hud boj, v katerem so bile na obeh straneh znatne izgube. Angleži so se le z največjo težavo rešili. Ta boj dokazuje, da niso Angleži niti sredi Oranja, blizu glavnega mesta gospodarji dežele. Buri hodijo sem ter tja in napadajo angleške čete, ki so večinoma le ob ozemskih progah, v notranjih delih dežele pa Angleži nimajo nikjer obstanka. Vojni minister Brodrick je v zbornici izjavil, da ni istina, da se velik del vojske iz južne Afrike domov, in da se vojna začne na nov način. Potemtakem je resnično samo to, da Angleži v Transvaalu umaknejo le na omenjenem med Durbanom, Maritzburgom in Johannesburgom, vendar je velik del Transvaala izročè zopet Burom. Pomembno je potem, da je angleška vlada slabe volje in nervozno išče sredstev, ki bi končali vojno čim prej. „Weekly Dispatch“ poroča, da je sklenil v sredo vojni svet lotiti se najenergičnejših sredstev, da bi dosegel konec vojne. Kitchener izda novo proklamacijo, ki pozove Bure, naj se udajo nemudoma, sicer jim konfiscirajo premoženje, ter jih kot navadne zverje obesijo in postreli. Pri katerih pa ta strašna

je zopet svoje delo kakor prej opravil in skozi klesano luknjo copernici zaklical: „Potegni me se gor ti copernica stara, gor bo šlo malo težje, jaz pa čisto bregj.“

„Ali imaš kresalo tudi?“ ga vpraša ona. „Sabljo!“ pravi on, „to sem pa pozabil.“ Hitro pokresalo in copernica ga potegne gor in glej, zopet je na cesti, težek in debel kakor bi imel povreči krekine jutri.

Sedaj vpraša Imbre baburo, kaj misli ona s kresalom. „To ti ni nič mar“, ga zavrne ona. „Dobil si kresalo, meni pa daj kresilo!“

„Ah kaj!“ zareži se on. „Povej mi takoj, zakaj nisi dobil kresala, ali pa ti razkoljem s sabljo bu-

ne!“ pravi baba; ali v tistem hipu pa je že na tleh, strese on ves denar v predpasnik, spravi se in se poda proti mestu.

Vojaka prostaka postal je kavalir. Pripovedoval mu je o vsem lepem razkošnem mestnem življenju. Zvedel je pa tudi o kralju in njegovi lepi princezinji.

groznja ne zaleže, pa naj vpliva ljubeznjivost in potrpežljivost angleških dam, katere pošlje Kitchener z „milimi darovi“ v taborišče Burov. Ker so Buri poštenjaki in pobožni možje trdne morale in kremitive zvestobe, se tem ljubeznivim Angležinjam ni bati posebne nesreče, a tudi ne nadejati posebnega uspeha. Ljubeznjivost Angležinj naj opravi pri Burih to, česar brutalna barbarščina Angležev ne zmore! Ali česa se imajo Buri nadejati, če se udajo, je povedal premierminister sir Gordon Sprigg: Angleži prenapolnijo Transvaal in Oranje s svojimi priseljenci, da bodo Buri kmalu v manjši v lastni domovini! Angleži lažejo, ker slikajo burske čete kot razcapane tolpe brez organizacije, orožja in obleke. Resnica je marveč, da so Buri organiziranejši kot Angleži, in da imajo vsega dosti, ker si znajo dobiti orožja in živil pri Angležih. Buri prihajajo celo prav pred Pretorijo in odvajajo živino! Nedavno se je vršil boj z Buri toli blizu Pretorije, da se je videl iz mesta ogenj pušk! Kitchener je sporočil v London, da usnuje troje kolon konjenikov in pešcev, s katerimi bo zasledoval neprestano troje oddelkov Burov. Zasledovati jih hoče do zadnjega in uničiti poslednjega moža. Burom primanjkuje zdravnikov, zato jih umira primeroma več kakor Angležev, ki imajo zdravnikov dovolj. V taborišču ujetnikov, kjer je okoli 80.000 burskih mož, žensk in otrok, je samo v juniju umrlo 777 oseb, dočim so izgubili Angleži med 220.000 mož 467 mož — z vštetimi padlimi!

London 24. julija. Kitchener javlja iz Pretorije, da so Buri iz Kapstadta došli vlak z živili, orožjem in municijo napadli, ga izpraznili in potem užgali. 4 angleški vojaki so bili ubiti, 18 je bilo ranjenih.

Razne stvari.

„Fihpos“ se silno jezi in pravi, da mu je dal to lepo ime „Štajerc“. Mi mu v tolažbo povemo, da si ni „Štajerc“ izmislil tega priimka, pač pa nam ga je povedal

„Kje bi se jo lahko videlo?“ je vprašal.

„Nje se ne more videti!“ dobil je odgovor. Ona stanuje v gradu iz kufra, ki je ves s zidovjem in turmi obdan. Nikdo razun kralja ne sme k njej, ker je prerokovano, da bode ona enega čisto prostega vojaka v zakon dobila, kar pa kralj nikakor privoliti ne more.“

Jaz bi jo pa vendar rad videl! si misli vojak, ali zato sploh ni mogoče dobiti dovoljenja in živel je veselo dalje, obiskaval teatre, se vozil v kraljev vrt ter dajal tam ubožcem denarje, kar je od njega bilo lepo; vedel je še iz prejšnjih časov sem, kako je, če človek nima groša pod palcem. On bil je bogat, kupil si lepo obleko in pridobil mnogo prijateljev, ki so mu vsi rekli, da je najboljši človek, plemenit mož in to je Imbretu ugajalo. Ali ker je vsaki dan denarje le ven dajal, a nič dohodkov imel, se je njegova kasa polagoma izpraznila, ostala sta mu samo še dva groša. Odpovedati se je mogel vsemu dobremu življenju in zapustiti lepe sobe ter se preseliti v prasto kamrico daleč gori pod streho, kjer si je moral sam čevlje krtačiti in knofe šivati.

trd slovenski kmet iz ptujskega okraja, ko si je prišel naročit „Štajerca“. Rekel je: Pred dar dnevi hotel sem gnati kravo in tele na sejem. Moj, v šolo hodeči otrok, ki sem ga poslal po živinska lista, mi je prinesel pa samo enega, ker enega je zgubil. Ali prinesel je vendar dve reči seboj in rekel, da so mu to drugo listino dali gospod kaplan. Jaz vzamem in si mislim: eh, saj je vse en zlodej, za kravo imam itak živinski list, za tele bo pa menda že dober tak „Fihpos“ kakor je „N. Dom.“

Iz Slivnice pri Celji. Jeznoriti zidar Č. ima eno črešnjevo drevo, iz katerega je pa že vse črešnje obral. Dne 7. julija zvečer šli so pa trije fantje iz slivniške okolice na to črešnjo, vedoči, da se bode lastnik, ki se za vsako malenkost rad jezi, zaradi tega grozno jezil. In res, ko je zapazil fante na drevesu, primahal jo je ves v penah s svetilnico v roki iz hiše in hajdi na drevo fante doli gonit. Na drevesu pa se mu je huda godila, ker opekeli so je obe roki s svojo svetilnico. Zaradi te poškodbe šel je fante tožit na sodnijo. Ker druge škode ni imel, ker črešnje ni niti ene gori bilo, zaradi listja pa sodnija ni hotela tožbe gor vzeti, ni toraj opravil nič in sedaj smeji se mu cela vas. Prav se mu godi.

Eden izmed poredežev.

Mnogostranski talent. „Sl. N.“ poroča: Mej klerikalci so talenti, ki res zaslužijo občudovanje. Tak mož — velik magnat, član cerkvenega konkurenčnega odbora, član okrajnega zastopa in srečni imetelj raznih družih dostojanstev — živi na južnem Štajerskem (v kozjanskem okraju,) tam blizu, kjer rešuje vero slavnoznanani dr. Jankovič. Dotični magnat zna vse in razume vse. Ni je stvari, da bi je on ne zmoget. Zdaj je začel izvrševati celo — babištvo. Pred kratkim je rodila njegova žena. Poklical je babico in ji rekel: „Drugo sem že vse sam opravil, h krstu pa vendar ne morem sam otroka nesti; storite mi toraj vi to prijaznost“. Babica pa mu je odgororila: „Če ste

Enkrat v času tega samskega življenja postala je zvečer v njegovi sobi jako gosta tema in ni si imel s čim fajfice zažgati; domislil pa si je stare copernice in tistega starega kresala. Šel je ponj. Vkresnil je in glej! Ko se je prva iskrica vtrenila, odprla so se vrata in v njegovo sobo plane pes, tisti pes, ki je imel oči tako velike kakor dve repe in ga vpraša: „Gospod, kaj zapovedujete?“

„Kaj je to?“ gleda vojak. To pa je že lušno kresalo, če zamorem tako dobiti vse, kar hočem! „Preskrbi mi nekaj denarja“, zapovedal je psu. Komaj je pes to slišal je že zginil in zopet prišel in držal v svojem gobcu veliko mošnjo polno denarja.

No sedaj je vojak vedel, kakšno čudno moč ima njegovo kresalo. Vkresal je enkrat, prišel je pes, ki je sedel na kišti s kufrom, vkresal je dvakrat, prišel je tisti, ki je imel sreberni denar in vkresal trikrat, prišel je tisti pes, ki je imel zlato. Tako se je vojak preselil zopet v lepe sobe, v lepi obleki in takoj so ga njegovi znanci zopet spoznali in ga veliko obrajtali.

drugo vse sami opravili, pa še h krstu sami nesite — Kdo je potem otroka h krstu nesel, tega ne vem.

Sv. birma pri Sv. Vidu. Knezoškof Napotni došel je 7. t. m. v Sv. Vid podeliti sv. birmo. V vohodu lepo ozaljšane vasi, sprejet je bil knezoškof po gospodu župniku Ernst-u in občinskem zastopniku pod vodstvom obč. predstojnika gosp. Šošteriča med pokanjem topičev in zvonjenjem spremljen v rovž. Zvečer priredila se je po prizadevanju g. predstojnika baklada, katere se je udeležilo čez 100 oseb. Knezoškof, ki je spreved z baklami prikoval pred župniščem, bil je vidno ginjen in je udeleževalcev počastil z nagovorom. V pondeljek julija posetil je knezoškofa namestniški svetovalec grof Attems. Pri tej priložnosti ogledal si je spremstvu g. Šošteriča c. kr. poštni urad, žandarjsko kasarno in šolo, in se prav pohvalno izrekel o tam razloženih šolskih risarijah.

Na ptujski sejem dne 17. julija se je prignan 68 konjev, 165 volov, 240 krav, 270 komadov drobnin in 349 prašičev. — Večina prignane živine bila je iz ptujskega in mariborskega okraja, manje iz hrvaškega okraja. Ker je bil sejem po zunanjih trgovcih moč obiskan, razprodalo se je hitro in odposlale so večje partije v Trient, Svitavo, Gradec, Nemški Loh, Dunaj, Leoben, Trst in Maribor. — Prihodnji svinjski sejem bo 31. julija; prihodnji kramarski, živinski lesni sejem (letni sejem) bo 5. avgusta; 7. avgusta pa zopet svinjski sejem. — Ker se pričene živine vsekakor samo lepe pasme, pričakovati je za prihodnje sejme mnogobrojnega obiska, ki se prav poroča.

Mi potrebujemo več uradov, piše „Fihpos“. Mariboru ali Celji naj se ustanovi vlada za Spodnjo Štajersko, kjer bodejo potem gospodje dr. Jurtela, Ploj, dr. Pipuš in dr. Dečko postali ministri. K temu treba pa je še 200 drugih uradnikov in to bodo dosedajšni pisarji gospodov advokatov. Za vsako m

Enkrat pa je premišljeval: „Vendar mora ne posebnega biti, da bi se ona princezinja ne mogla pred oči dobiti. Ona da je prav lepa; ali kaj to magati more, če bo zmirom v gradu pod tistimi turčinami sedela! Ali bi je res ne mogel videti? Kje je pa mogel kresalo? Vkresnil je enkrat, in pes z očmi, velik kakor repa, stal je pred njim.

„Je sicer pozno ponoči, ali jaz bi srčno rad videl princezijo vsaj en trenotek!“

Pes je zginil, in prej ko je Imbre mogel dobiti o tem misliti, bil je že pes s princezinjo pred njim. Ona je sedela na pasjem hrbtu in spala, ter bila tako ljubezniva, da je vsakdo videti mogel, da je princezinja; Vojak se ni mogel zdržati, da bi je ne pogledal, saj on je bil le vrl vojak.

Nato je zletel pes s princezinjo nazaj; ali ko je zdanilo, prišla sta kralj in kraljica in princezinja jima pripoveduje kako je sanjala o enem psu in eno vojaku. Ona da je sedela na psu in vojak jo je ljubil.

„To bi bila pa res lepa komedija!“ pravi ka

sterstvo, za dr. Ploja, dr. Pipuša, dr. Dečkota i. t. d. videla se bode posebna palača in pri vratih bo stal portir z visokim cilindrom in z dolgo gorjačo v rokah, ki bode kmete proč podil, če bodejo gospode s kaptimi prošnjami hoteli nadlegovati. In vse skupaj ne bo koštalo niti enega vinarja — pravi „Fihpos“, kajti potem potrebovali bodejo v Gradcu 200 uradnikov manj, ako se bodejo vsi postopači v Mariboru ali tujci v to službo nastavili, — palače bodejo pa postavili kar iz popendekelna in starih „Fihposov“. — Če se pa bojimo, da bodeimo potem še 500 eksekucij več potrebovali, da bodejo zamogli davke izbravati.

Vurberg. Po naključju sem dobil 4. številko „Gospodarjevega“ sinčka v roke. Tam je čitati, da si je „Štajerc“ namislil različnih stvari, da bi očrnil tujkajšnega provizorja pred svetom ter da z izmišljenimi govoricami človeku čast krade. Z lažmi, pravi, da nadeja „Štajerc“ duhovnike. Ne bom ponavljal, kar sem v 13. številki „Štajerca“ pisal, a potrjujem še enkrat, da je provizorjevo postopanje takšno, kakor sem ga opisal. Ako je g. provizorju na tem ležeče, da bi tujke v cerkvo zahajali, zakaj je dal okna zabiti, ker tujci ne zahaja skorej nikgo več na oratorij. Ker ne more nikjer nič odprto biti, trpijo ljudje grozno vročino v cerkvi. Dalje tudi omenim ter vprašam, ali je to prav in v šoli primerno, ako deklicam reče, da ne gredo na črešnjo iti? Zakaj ne? — S tem še le stroko opozarja na reči, na katere poprej ne mislijo. On in „Gospodar“ pa se zopet repenči, češ, da je „Štajerc“ grdo opsoval tukajšnega provizorja ter ga korekoč postavil na laž. Ta svetohlinec, namreč „Slov. Gospodar“, toraj zahteva od otroka, da mora prej vam verjeti nego očetu. Ali mislite, da smo kmečki ljudje res tak zabiti, da bi verjeli, da je vsaka beseda iz vaših ust resnična? Ali je zavolj tega smrtni greh čitati „Štajerca“, ker ga ni slovenskega duhovnika, ki bi ne bil njegov nasprotnik, — kakor piše v 13. številki? Mi nismo proti veri, pač pa smo proti predrzajem tudi vaše vrste. Naj se gospod provizor ravna po katekizmu str. 84, vprašanje 342, zadnja vrsta, „— bodeimo v miru živeli.“

Prihodnjo noč naj ena dvornih dam pri postelji princezinje čuva, da bo videla, ali so to sanje ali je kaj drugega, je odredil kralj.

V Imbretu pojavila se je zopet želja videti lepo princezino, poklical je psa, ki je zopet šel po prinčino, ter jo hitro nesel svojemu zapovedniku; ali kraljica hofdama je ravno tako hitro tekla za psom in prinčino. Ko je tedaj videla, v kateri hiši sta zginila, je mislila: Aha, zdaj vem kje da je in brž napravila s kredo na vrata križ. Šla je domov in se vlegla v posteljo, ali tudi pes je prišel s princezino. Ko se pes vrnil k svojemu vojaku, zapazil je na vratih, da je stanovan, bel križ, vzela košček krede, ter delal križ po vseh vratih celega mesta. To je bilo modro, ker hofdama sedaj ni mogla najti prave hiše, ker križi bili so narejeni po vseh vratih.

(Konec prihodnjic.)

Nesreča pri streljanju proti toči zgodila se je 5. t. m. v občini Sedlašek v Halozah. Viničarja France in Anton Hren imela sta med streljanjem odprto posodo, v katerej je bilo kakega pol kilograma smodnika shranjenega dober meter od strelišča oddaljeno. Pri strelu je skočila iskra iz topa v posodo in ga užgala. Viničarja zadobila sta pri eksploziji težke poškodbe po obrazu in rokah tako, da so ju mogli odpeljati v ptujsko bolnišnico.

Iz Št. Ilja pod Gradičem se nam piše sledeče pismo: „V Slov. Gospodarju“ od dne 13. p. m. nek dopisnik kvasi, da smo mi imeli pri zadni občinski volitvi silno agitacijo, kar pa ni res, dopisnik laže, kakor „Slov. Gospodar“, — „gliha vkup štrih“ — mi nismo agitirali, agitrala je le naša nasprotna stranka, ktera je povabila volilce iz drugih občin na pomoč, kar nam ni bilo potreba. Dopisnik dalje laže, da so odborniki većinoma naročniki „Slov. Gospodarja“, pa so samo trije, drugi beremo „Štajerca“ in smo si volili župana naše stranke, kar je neke nam zagrizene nasprotnike tako razburilo, da je nastal tako silen kreg, da smo vse grile z občinskih predalov spodili in se je pokazalo, da mi nismo smeti.

Št. Iljčan.

Iz Loperšič pri Ormožu. Dragi slovenski kmet! Ako odpreš svoje oči malo dalje kakor si bil navajen dosedaj, sprevidel bodeš, da tebi od dneva do dneva revščina in sovraštvo le od tebi nasprotne stranke raste. Ako pa imaš še kje kakega prijatelja, pa ti še tistega tvoji priliznjenci, ki so ti najhujši sovražniki, zadušijo. Ne zahtevam, da bi mogel ravno meni verjeti, ampak stavim ti pred oči le, že davno pretekle zgodbe. Pomisli: Kdo je izdal našega odrešenika Kristusa? Kdo je najbolj vpil: „proč ž njim!“ „križaj ga!“ in kdo je najbolj vpil: „smrti je vreden!“? Potem pa se povprašaj: kaj je zakrivil On, da so ž Njim ravnali najgrozovitejše? Najmanjše krivice ne bodeš našel nad Njim, a vendar so ga križali. On ni prišel na svet, da bi enega proti drugemu puntal; ni prišel, da bi komu njegovo krivično življenje očital, ali ga zaradi tega zavrgel. On je oznanjeval le zgolj ljubezen in delil milosti, pa vendar je zavoljo svoje ljubezni mogel prestati najgrozovitejšo smrt. — Da, dragi moj! Kaj pa je storil naš slovenski „Štajerc“? Ali ni njegov pravi namen le kmečkemu stanu v vseh rečeh pomagati in mu dobro svetovati? Ali on ne skrbi po očetovski za kmete, da bi zamogli svoje pridelke v najboljšo ceno prodati? On nam naznani trgovce ali kupce iz drugih krajev in celo iz tujih dežel, kakor je to storil lansko jesen zaradi vina in sadja. Njemu gre zasluga da smo lansko leto vino po tako precej visoki ceni prodati zamogli. In tako bode se potrudil tudi v prihodnosti. On si tudi prizadeva kmetijski stan podučiti v tistih rečeh, v katerih so mu drudi stanovi nevošljivi. On si prizadeva, da bi se ljudstvo zjedini in ljubilo. — Niso krivi naši nevolji samo davki, slabe letine itd, krivi so največ naši hujskači, ki hujskajo enega proti drugemu, da že človek ne ve več kako bi koga pozdravil. Če koga pozdraviš nemški, te sovraži Slovenec, če pa

koga slovenski, te sovraži Nemeč. Naš namen pa je: vsak človek bodi svoboden; daj otroke v šolo kamor ti kaže, in daj ga kolikor in katerekoli jezike učiti hočeš. Več jezikov bodemo Slovenci znali, več bodemo veljali. Kar komu ni napoti pri peresu, naj ne brani se pri plugu.

Zadravec.

Šmarje pri Jelšah 22. julija. Shod „Slovenskega kmetkega društva“ v Pristovi izvršil se je sijajno in v najlepšem redu. Navzočih nad 300 kmetov. Duhovniki priredili v treh farah procesije, da se shod ne bi posrečil. Ob prihodu kmetov iz sosednih občin se je streljalo. Ob cesti postavljen slavolok z napisom: „Čast zavednim kmetom“. Govorili kmetje Jože Kregar, Jakob Vrečko in Jakob Zdolšek. Navdušenje mej kmeti velikansko. Društvenega predsednika Jakoba Zdolšeka, po domače Suca iz Ponikve so kmetje dvignili na rame. Po kmetih stavljene in utemeljevane resolucije za ustanovitev kmetijske šole v Šmarju, za določitev kmetov-kandidatov pri prihodnjih deželno-zborskih volitvah, za vpeljavo splošne, tajne in direktne volilne pravice in za pomnoženje poslanskih mandatov v kmetijskih občinah, za prireditev shoda slovenskih štajerskih kmetov in ustanovitev napredne slovenske kmetke stranke so bile soglasno sprejete. Soglasno se je tudi v resoluciji obsodila abstinenčna politika slovenskih štajerskih poslancev. Kmetje so zahtevali, da pridejo poslanci med svoje volilce in prirede ljudske shode med kmeti in ne zaupne shode med gospodi v mestih. Kmet gre na dan.

Iz Teharjev. Radi bi še naznanili, kako se še kaj na Teharjih godi. Najprej moramo povedati, da je nek dopisnik povabil na Teharje „Brivca“, pa tudi v Štore ga je poslal. Ali ubogega „Brivca“ je le zapeljal, ker v Štoreh bo malo zaslužil, pri nas se pa znamo sami dobro briti; zato pa svetujemo temu gospodu, naj poprej svojega „iha, iha-ta“ (dopisnika) obrije, kateri je že od samih lažij ves zaraščen. Zdi se nam, da bi poznali tega dopisnika, pa kaj bi mu zamerili, saj že njegova pisava kaže, da je na pol divji in se mu pošteno blede, ko hoče nas smešiti z železnim turnom. No, pa ko bi ravno treba bilo, ne manjkalo bi nam železa, pa tudi otrobov zmoremo toliko kupiti, da bi lahko „Brivčevega“ osla zraven prasičev zredili. Mi mu pa zapojemo:

Visoki ti plemič,
Obrekljivi pisar;
Le glej, da ne uide
Ti srajca iz hlač.

Pa še nekaj novega: Neki mož blizu Teharjev prišel je zvečer vinjen domov; žena ga krega, da bo vse denarje pri Slovencih zapravil. Kar se mož zadere: „Živijo!“ žena pa še glasnejše: „Hajl!“ In tako je on vedno vpil „živijo“, ona pa „hajl“ ter se tako dolgo vrstila, da sta začela eden drugega pridno otepati, na kar je „živijo“ prijel „hajlo“ za vrat in jo silil, da more reči „živijo“, ali ona se je le svojega držala in vpila „hajl“. To je res bila domača vojska, ki bi je ne bilo treba. Kdo pa je vse te neumnosti kriv? Tisti nestrpnih hujskači, ki sklicujejo shode, pa nemir med ljudstvo sejejo, da sosed sosedu,

brat, brata sovraži. Že se ne sliši na Teharjih drug kot vedne tožbe. Kdo pa od tožb vleče dobiček, tudi že sami skusili. Kolikokrat se zgodi, da so km in kmetijski fantje kaznovani, ko se skušajo za sloščino; tisti pa, ki so jih k temu napeljali, se pest smeji, ker pri tožbah veliko zaslužijo. — K bode pa na Teharjih volitev župana, tega pa se vemo povedati, ker naši nasprotniki hočejo z skozi zid.

Zunanje novice.

Morilka proti svoji volji. Iz Stanislava javlj da je prišla nedavno k tamošnji sodnji babica Ma ter je izpovedala, da je umorila proti svoji volji dete. Pred par dnevi sta se namreč pripeljala k dva gospoda v zaprti kočiji ter jo vzela seboj k kemu porodu. Šele na poti je opazila babica, da im gospoda krinki na obrazu. Tudi njej sta zavezala da ne bi videla v kateri smeri se vozi. Ko se je rodilo, sta stopila gospoda z nabitima revolverj pred babico ter sta zahtevala, naj vrže otroka v rečo peč. Zagrozila sta jej, da jo sicer gotovo ustre. V prvem strahu je babica res storila, ker sta za vala gospoda, a pekla jo je potem tako vest, da se je sama prijavila sodišču.

Pogumna žena. V Reki Detni pri Novgorodu je kopala nedavno več ljudij. Nakrat se je za neka žena potapljati. Na vsej obali je nastal str vik in vpitje a nihče se ni upal iti utapljajoči s pomoč. V istem trenutku se je pripeljala mimo gospa C. J. Syrkina. Skočila je v kljub svoji svilnat mahoma s kočije na breg in z brega v vodo. B se je dolgo z valovi, a naposled je vendar le utapljajočo se ženo, ki se je sicer onesvestila, je v kratkem času zbudila iz omedlevice.

Zrakoplov (balon) s krmilom. 12. t. m. so dož Parižani velikansko začudenje. Nad seboj v zrak nakrat začuli nekak ropot velikega avtomobila, ločili so tudi visoko nad sedoj zrakoplov, ki je obliko cigare, pod njim pa je visela lahka košar tej košari sta sedela dva moška, ki sta vodila z plov na desno in levo, naprej in nazaj, kakor se je zljubilo. Izumitelj tega zrakoplova je mlad inž Santos Dumont, kateri je hotel najprvo sam po siti, ali se mu je iznajdba popolnoma posrečila. koplav goni motor s petrolejem, vodi ga pa Dum s pomočjo vrvi. Vse se je srečno izvršilo, jedenk je odtrgala leva vrv, ako je Dumont to popravil vodil svoj zrakoplov še dvakrat okrog Eifelje stolpa in potem nazaj prav na isto mesto, kje šel zrakoplov v zrak. 13. t. m. so poskusili zrak iznova; ali voznja se ni docela posrečila, ker je hud veter. Ako se tretjič posreči, dobi izum 100.000 frankov nagrade, katere je razpisal po nik tvornice Henry Deutsch de la Meurthe.

Francoz s tremi ženami. Te dni se je zag jal pred sodiščem v Parizu neki Lament Mané mnogoženstva in tatvine. Prvikrat se je oženil l. S svojo prvo ženo je imel sina. Potem jo je o

ter se poročil civilno z neko bogato vdovo. Toda v enem letu se je tudi te naveličal, začel je razmerje z delavko Madeleino Julijo, katero je tudi poročil. V svojem tretjem zakonu je imel Mané dva otroka. Obtoženec je pred sodiščem prav resno zatrjeval, da bi se bil oženil še četrtič in petič ako ga ne bi bili zaprli radi tatvine ter prišli tako na sled vsem njegovim zločinom.

Raj ženstva je gotovo Alaska. Tam pride po zadnjem ljudskem štetju na 100 oseb 72 moških in le 28 žensk. Zato pa ni tam nič doraslih samic, tudi starih devic ne. Dekel in kuharic primanjkuje silno, ker se vse takoj pomože.

Poroka med dvema dekletoma. Iz Madrida poročajo, da sta se učiteljici Marcella Gorgia-Ybaosova in Elisa Sanchez Loriigova nenaravno ljubili. Končno sta hoteli biti poročeni. Gorgia-Ybaosova se je oblekla v moško obleko ter dobila krstni list na tuje ime. Duhovnik, ki naj bi ju poročil, pa je slutil, da je navidezni ženin dekle. Poklical je policijo, ki je dala ženina siloma zdravniško preiskati. Tedaj se je pokazala resnica. Ženina in nevesto so raprli.

V Dunav je skočil, ker ga niso vzeli k vojakom. Dne 22. p. m. so našli v Dunavu pri Hainburgu mrtvega 20letnega čevljarskega pomočnika Roberta Karnerja z Dunaja. Madi mož je hotel postati na vsak način vojak, a ker ga niso marali, je bil tako žalosten, da je skočil radi tega v Dunav. Na Rudolfovem mostu je pustil svojo delavsko knjižico in palico.

Krvava ljubavna drama. Iz Catanije brzjavljajo: Mladi baron Benedetto Guzzardi, sin siciljanskega milijonarja, je spremil v hôtél tu gostujočo angleškoansoneto Neli Austin. Na stopnjicah hôtela pa ju je čakal njen ljubimec, policijski komisar Krisafi iz Neapolja. Komisar in baron sta se sprla, komisar je hotel skočiti na mladega milionarja, v istem hipu pa je baron ustrelil iz revolverja, in komisar se je zgrudil mrtev na tla. Barona je hotelo ljudstvo, katerega je nabralo nakrat ogromno, kar linčati. Barona so zaprli, zkušal je uiti, a se mu ni pozrečilo.

Šola za zločince. Iz Neapolja je došla uprav nerjetna vest, da so razkrili v bližnji vasi Fuorigotti celo šolo za zločince, katera je imela svoje učitelje in ravnatelja. Vsi so dobivali redno plačo ter so poučevali v prvi vrsti svoje učence, kako treba krastj. Neubogljive dijake so tudi kaznovali. Pred kratkim je pretepel neki učitelj prav neusmiljeno svojega ščenca; ta pa se je maščeval nad njim s tem, da je ubil vso šolo zločincev. Sedaj je že vsa družba v ječi.

Ženo za 40.000 kron prodal. Nedavno je moral zlatar P. iz šestega okraja na Dunaju v zapor, ker je vsled svoje lehkomišljenosti zakrivil krido. Njegova žena pa je šla mej tem časom k svoji omoženi sestri na deželo. Ko je P. prestal svojo kazen, je bil popolnoma brez denarja; naznanil je svoji ženi, da pride njej. Mesto nje pa ga je pričakoval na kolodvoru Glognici tuj gospod, ki se je predstavil P-ju kot bogat posestnik ter mu ponudil 40.000 kron, ako mu odpusti svojo soprogo, češ, da se je zaljubil vanjo in bi se rad poročil z njo. Ubožani zlatar je bil strašno

ogorčen nad toliko nemoralnostjo svoje soproge in njenega čestilca, vrnil se je na Dunaj ter zahteval od žene, da pride k njemu. Ker ni imel denarja, se mu je jako slabo godilo, in ko mu je posestnik iznova ponudil 40000 kron za ženo, jih je sprejel. 40000 kron dobiti, pa še žene iznebiti se, ni ravno napačna kupčija, si je mislil.

Izredna ženska. Nedavno je umrla v mali vasi pri Wabsterju v državi Massachusetts starka 80 let, ki se je pisala Mary Abbott. Kot dekle je šla na vojno, bila je ranjena ter je uživala poslej vojaško pokojnino. Sezidala in iztesala si je sama celo hišico. Obledena kot moški je zidala, klesala in tesarila docela sama ter si zgolj, s svojimi močnimi rokami zgradila hišo. Ko je čutila, da bo kmalo umrla, si je kupila sama grob, si izklesala nagrobni kamen ter plačala grobokopu naprej. Tako je umrla ta samosvoja in neodvisna ženska, stara 80 let. Ostala je vse življenje dekle!

Konji s slamniki. Iz Antverpa poročajo, da so začeli tamošnji kočijaži, kakor parižki, pokrivati svoje konje s slamniki, da jih obvarujejo solnčne vročine. Slamnik ima napravljeni dve luknji, da ste konjevi ušesi prosti, privezan pa je konju pod vratom. Ko so se pokazali konji prvokrat s slamniki na glavi, so vzbudili voliko smeha in veselja mej mladino. A ker pogine mnogo konj radi solnčarice, je prav mogoče, da se bode ta novoupeljana moda obdržala.

Biciklist in tiger. Znani francoski kolesar Rosny z dvema tovarišema je napravil izlet na malajske otoke, kjer je poznal posestnika plantaže, van de Oувelandta. Dasiravno je gostitelj svoje francoske goste svaril, naj ne izletajo predaleč v okolico, ker se po ondotnih goščah nahajajo tigri, je šel Rosny vendar le s svojim kolesom na izprehod. Kolesaril pa ni dolgo, kajti cesta je postala kmalu zelo slaba. Zato je Rosny vozil kolo poleg sebe. Nakrat pa je nedaleč sebe zagledal ogromnega tigra, ki je pil vodo. Kolesar je bil brez orožja, zato se je zavedal, da ga more rešiti le kolo. Hitro ga je toraj zasedel in vozil kar je mogel naglo. Tiger pa ga je takoj ugledal ter udrl skokoma za njim. Radi slabe ceste bi bil kolesar malone izgubljen. Že je slišal tikoma za seboj hropanje tigra, ali takrat se je začela dobra cesta in Rosny je špertal na vso moč, ter vozil kakor blisk. Še le blizu plantaže in spričo krika ljudij, se je tiger ustavil in se vrnil. Rosny pa se je nezavesten zgrudil gostitelju v naročje.

Brat in sestra. Iz Budimpešte javljajo, da se je sprl tamošnji jurist Somlyo s svojo sestro Ilko. Tekom prepira je potegnilo dekle iz žepa revolver, ter se ustrelilo v glavo. Ko je Somlyo to videl, je odprl okno, ter je skočil z družega nadstropja na cesto. Pobil se je smrtnonevarno.

Tragedija Parižanke. Za pariške razstave se je produciral v Palais de la danse tudi neki pristni Indijec Cénécéna Panikia; vanj se je zaljubila krasna modistinja Amandina Balle. Indijec je ostal radi nje še pozneje v Parizu, kjer je dobil službo vratarja. Živela sta drav srečno z modistinjo, nakrat pa se je lotila

Panikia vroča želja po svoji domovini. Prosil je angleškega konzula v Parizu, da bi ga dal prepeljati nazaj v Indijo. Pred kratkim je dobil Indijec karto. A odpotovati ni hotel sam, temveč seboj je hotel imeti tudi svojo ljubico. A ta ga ni hotela spremljati, češ, da ne mara iti k divjakom. Na predvečer razstanka je napravil Indijec odhodnico; povabil je še prijateljico svoje drage, katero je začel iznova prositi in ji prigovarjati, naj gre z njim v domovino. Ko ga ni hotela uslišati, je potegnil nož iz žepa ter ga porinil svoji ljubici v prsa. Modistinja je kmalu umrla. redarstvo pa je jako težko branilo morilca razjarjenega ljudstva, ki se je hotelo osvetiti.

Strašna nesreča. se je dogodila te dni pri Badenju. 37letna posestnica in branjevka Terezija Lampel se je vozila s svojim možem na težko otovorjenem vozu na Dunaj na trg. Mej potjo so se splašili konji, ter so začeli strašno drveti. Žena je padla z voza, konji so jo vlekli več metrov naprej po cesti. Prišla je pod kolesa, katera so jej spodnji život popolnoma zmečkala. Lampel je bila v blagoslovljenem stanju. Prepeljali so jo v bolnišnico, a je na potu umrla.

Ganljiva bratska ljubezen. I. Györkiju, delavcu neke velike tvornice v ogerskem mestu Törökbecsein je umrla nedavno 4letna hčerka. Njen 6letni bratec jo je tako ljubil, da se ni hotel premakniti od odra, kjer je ležala. Klical jo je, budil, a ker se ni oglasila je strašno jokal. Ljudje so ga siloma odtrgali od mrtve sestrice, prebil je namreč dan in noč pri njej, ne da bi kaj pil ali jedel. Ko so dejali deklico v krsto, se je bratec zgrudil na tla in je umrl. Od žalosti mu je počilo srce.

Kuhinja ruskega carja. Oprava carjeve kuhinje ne stane nič manj kot poldrugi milion kron. Posamezne posode za kuhanje veljajo po 1000 kron, jedna posoda, v kateri se kuhajo ribe, pa celo 3000 kron. Drugo posodje, katero je ostalo večinoma še iz dobe carice Katarine, je vredno 200 tisoč kron. V kuhinji je večinoma vse iz marmorja, zlata in srebra. Šef kuhinje ima 150.000 kron na leto, njegovi namestniki pa po 30.000 kron. Dela v kuhinji 267 ljudi.

Pohabljevanje otrok. Iz Petrograda poročajo, da je našla ondi policija družbo beračev, ki so otroke pohabljali, da so z njimi uspešneje beračili. Lopovi so iztaknili nekemu otroku obe očesi in mu odrezali jezik! Ko so nedavno zaprli nekega berača s takim pohabljenim otrokom, se je izvedelo za zločince ter so jih zaprli. Baje so berači pohabili več otrok.

Soprogo ustrelil. Nedavno se je dogodila v Zoljanah na Hrvatskem velika nesreča. Nekega dne je pregledaval podjetnik gozdnih del, Dragotin Svjetličić, svoj revolver, in sicer v sobi, v kateri je bila tudi njegova žena Eva. Nakrat se je revolver sprožil in žena se je zgrudila mrtva na tla.

Likulske pojedine. „Figaro“ poročajo o velikanških in dragocenih posameznih evropskih in ameriških bogatinov, kateri dajo samo za jed in pijačo čestokrat več, kakor porabi skromna rodbina leta in leta za vse svoje potrebe. Dati 5000 frankov za obed, piti vina po 100 frankov steklenica jim je prava ma-

lenkost. Neki obed kateremu je prisostovalo 12 oseb med njimi tudi velski princ, je veljal 215 funtov šte lingov. Najbolj pa se je v tem odlikoval kralj Mila. Dal je v Parizu pojedino za 10.000 frankov. A po tej pojedini je bilo le — pet oseb. Samo cvetlice, katerimi je bila dotična soba okrašena, so veljale 4000 frankov.

Zmagoviti Angleži. Kitchener: Kaj ste zaplenili gospod polkovnik? — Polkovnik: Ne dosti; v zaplenjeni farmi sem našel zaboj sira. Žal, da je bil poln črvov. — Kitchener: Nič ne de, brzojavimo London sledeče: „Buri so pregnani s svojih trdnjav na pozicij. Polkovnik Green je zaplenil več tisoč glavičevalij.“

Gospodarske stvari.

Znaki dobre mlečnosti.

Koža naj bode fina, porastena z mehko, svetlo dlako, na vratu fino nabrana.

Glava naj bode fina, dolga pa zmerno široka.

Vime bodi veliko in čveterooglato. Po teletu naj kravi vime sega skoraj do zadnjih stranih ustegen, tudi proti popku naj daleč sega. Zelo je želeto, skozi kožo na vimenu prosejajo žile. Pred molzjo mora biti vime veliko, obsežno, po molži pa ohlapno. Velike mlečne žile so dober znak mlečnosti, ker kažejo, da iz vimena odteka mnogo krvi, da mu je motoraj tudi mnogo dotekati. Isti pomen imajo tudi spodnje mlečne jamice, reza v trebušni koži, skozi katero gre mlečna žila v trebušno votlino. Velika teža teh jamic je odvisna od množine krvi, ki se skozi pretaka. Spodnje mlečne jamice so tudi vsled te težave, ker se tudi tedaj vidijo, če krave ne molzje. Sicer pa je velikost mlečnih žil le omenjene vredno kot znak mlečnosti. Lahko je namreč mogoče, da imajo krave, ki odteka iz vimena, služila za kaj drugega, pa zastaja po mlečnih žilah, in se zato napno.

Za dober znak mlečnosti smatrajo tudi daljša proč stoječa rebra. Ta kažejo, da je okostje fino, da so vretenca dolga, kar navadno nahajamo pri pozno dorastlih živalih.

Zgornje mlečne jamice — to so globelice obeh straneh repove korenine — se morajo pri dobirih molznicah razločno čutiti. Take globelice, ki se nahajajo pri mnogih mlečnih pasmah, kažejo, da je koža fina, da je malo mišic. Na mlečno ogledalo danes ne dajo več mnogo.

Znake dobre mlečnosti pa morajo imeti tudi bikovi. Semkaj spada:

- 1.) bolj ženska vnajnost živali z majhno, ne pre široko glavo,
- 2.) fini, lahki rogovi,
- 3.) fina, mehka, na vratu nabrana koža,
- 4.) dobro razviti sesci pred mošnjo.

Znaki slabe mlečnosti pri kravah pa so: huda podobna vnajnost, velika, težka, biku podobna glava z močnimi rogmi, debel vrat s čvrsto, močno kožo, okorna pleča, debele, okorne, okrogle noge in majhna ozko, zelo dlakavo vime.

Prezgodnje vpreganje žrebet.

O škodljivosti vpreganja žrebet se je že mnogo pisalo in govorilo. Tudi „Der Pferdefreund“ je vzel v poslednjem času to vprašanje zopet v pretres ter je pisal:

Mnogi konjerejci delajo napako, da svoja žrebeta prezgodaj vpregajo, da bi prej imeli dobiček od njih. Žival — tako si domišljujejo — si vsaj služi svojo klajo, in njena klaja hodi ceneje. Ta domišljija pa je napačna: pričakovani dobiček se le pogostoma prevrže v občutljivo izgubo. Kakor je znano, raste žrebe v prvem letu svojega življenja najbolj na visokost, več nego v vseh naslednjih štirih letih skupaj. V tem času se oves ne sme hraniti: žival mora dobivati dovolj krepke hrane. Od drugega leta naprej, ko žrebe počasneje raste, se mu razvijajo zlasti notranji organi in noge; v tretjem letu pa, da se konj poljedelcu dovolj razvije, se mora doklada krepke klaje za toliko zmanjšati, da žrebe ne postane predebelo, sicer bi bila vzreja predraga, kajti žival še ne sme delati. Pa tudi trileten konj se še ne sme smatrati za popolnoma razvitega; le poleg matere se že sme učiti vožnje, da se navadi ubogljivosti in pokorščine. Sme pa opravljati le lahka dela, nikakor pa težkih, ker je voljan in ognjen.

Škoda, ki vsled tega nastane, se kmalu pokaže, dasiravno je konjerejec noče opaziti. Žival zaostane v svojem razvoju; noge, zlasti skočne kosti, odrevene in žival izgubi mnogo na svoji vrednosti. Pomisliti je treba, da konj doraste še le v petem letu; če ga poprej rabimo za težko delo, se ne more prav razviti, začne prezgodaj hirati, zlasti noge se pokvarijo in žival je taka, kakor bi bila že stara. Od mladega konja se toraj pred četrtem letom ne sme zahtevati premnogo, naj si tudi svoje klaje ne zasluži. Žival bo poznej dokaj več vredna ter bo z daljšo porabnostjo bogato poplačala prizanašanje v mladosti. Mladi konji naj se rabijo pred vsem le lahko vprego in tudi ravna naj se z njimi prizanesljivo in mirno; čuvajo naj se surovega pretepavanja ter naj se kaznujejo le takrat, kadar to z nepokorščino zares zaslužijo.

Kako konje varujemo muh.

Konje varujemo muh z raznimi sredstvi: 1.) Jako dobra je mešanica 65 gramov „asa foedita“ z 0,3 litra vinskega jesiha in 0,5 litra vode. — 2.) Kalijevo olje. Samo nekaj kapljic se pomaže po nosu, očeh in ušesih ter po trebuhu in drugih občutljivih delih, pa pomaga gotovo in trajno. Kalijevo olje je iz destilovanega brinja, močno diši in malo velja. — 3.) Stanjšana tobakova voda: 1 del tobaka skuhaj v 35 delih vode, in s to umivaj konja. — 4.) Stanjšan bencin, stanjšan petrolej, neočiščena karbolna kislina posebno dobro branijo muham v ušesa; prevečkrat pa vendav ne kaže mazati z njimi po enem mestu, ker peko. — 5.) Nadalje je vredno omeniti orehovke, to je voda zelenega orehovega listja. Orehovo listje ali tudi zelena orehova robkovina se v jesihu skuha, in potem se žival s to tekočino umije, pa je več dnij ne bodo nadlegovale muhe. — 6.) Zmeša se enoliko delov jelenorožnega olja, neočiščene karbolne kisline

in petroleja; s to zmesjo se dlaka konjem (ali tudi vprežnim volom) namoči po mestih, kamor posebno rade sedajo muhe, in muhe pa komarji se bodo živali ogibali. — 7.) Dobro se rabi tudi naslednje mazilo: Vzemi aloje, kolokvinte, volovjega žolča in dišeče rutice, vsake reči po enoliko, prekuhaj vse v olju in precedi. Konja namaži zjutraj znotraj po ušesih, okoli očij in po drugih mestih, kamor sedajo muhe. — 8.) Naposled priporočajo naftalin kot branilo proti muham. Vzemi naftalina, v špiritu raztopljenega, in prilij mu toliko vode, da bode 5 odstotkov naftalina v njej.

Za vprežno živino, ki dela po hostnih senožetih in po zemlji, porasteni z grmičjem, koder so posebno rade muhe, je razen omenjenih sredstev dobro, če se ji denejo kapice na ušesa ter se odene z gosto mušjo mrežo. Odprte rane, na ktere muhe posebno rade sedajo ter vanje pokladajo jajčka, naj se namažejo s terpetinovim oljem, s karabolno kislino ali s smrdečim živalskim oljem. Kadar mrčes živino hudo pikne, da močno oteče in jo zelo boli, se bolečina jako pomanjša s temale sredstvom: Mesto, kjer je mrčes pičil, se namaže z rjavo tobačno žlindro iz pipe. Ogljikovokisli amonijak se spoji s strupeno kislino pika ter takoj pomanjša bolečine. Ali se pa na pičeno mesto nakaplja salmijaka, kateri ima tudi amonijak v sebi; amonijak se spoji z mraveljsko kislino, ki povzroča bolečine pika.

Prerezovanje volovskih parkljev.

Kakor konjem kopita, treba je volom večkrat prirezati parklje. Ker so goveji parklji bolj mehki kakor konjska kopita in se tudi obrabijo, je neobhodno potrebno, da jih podkujemo, ako hočemo, da bode goved po trdih tleh laže vozila. Oba goveja parklja skupaj sta podobna konjskemu kopitu. Vsak parkelj za se ima pa stransko in notranjo steno in podplat. Vsak parkelj je zakrivljen od spredaj na znotraj, podplata pa sta ploščnata. Kakor se širi kopito, širita se tudi parklja. To se najbolj godi vsled hoje, pri kateri se širi tudi precep med parkljema. Stranska parkljeva stena je obokana in je debelejša kakor navpično stojča, nekoliko zavita notranja stena. Zadnja parklja sta daljša in tanjša kakor prednja. Parkljev rog posebno hitro raste v hlevu ter postane mehak in drobljiv. Večkrat se pripeti, da se parklja prekrizata; zato se pa morata skrajšati. Tu pa nastane vprašanje, za koliko naj ju skrajšamo.

Pripomniti moramo, da parklja tvorita, ako stojita pravilno drug poleg drugega, malone krog. Ako toraj hočemo parklje na koncih prirezati, moramo skrbeti, da živina stopi na trdno podlago. Ako hočemo parklje podkovati, moramo za vsak parkelj napraviti posebno, primerno podkev, na kterelega jo hočemo pribiti. Ker bi pa ta podkev premalo držala, ker se na notranji rob zaradi pod rogom ležeče žilnate plasti ne zabije nič žrebljev, se pa od notranjega roba bolj proti prednjemu koncu kvišku potegne tanek jezik, ki gre tikoma notranje parkljeve stene kvišku in se potem ob zunanji steni zakrivi ali pripogne.

Imam kravo, ki ima kmalu storiti, pa še vedno dobro molze. Ali je res, da brejim kravam dolga molža škoduje? Breja krava mora razen tega, da sebe redi, še dajati mleko in rediti tele. Za tvoritev sadu v svojem telesu potrebuje jako veliko krvi, katero dela iz krme in sicer temveč, kolikor bolj se sad razvija. Če je pa krava prisiljena dajati veliko krvi, za tvorjenje mleka, je oškodovan mladič, zato take krave skote slabotna teleta in ob prihodnji brejosti postanejo slabe molznice. Če se pri breji kravi mleko ne posuši samo pričeti je vsaj 6 tednov pred rokom z molžo prijenjevati, in sicer počasi, ker hipno prenehanje more povzročiti bolezn v vimenu. Če se je molzlo po trikrat na dan, molze naj se potem le dvakrat, in slednjič enkrat. Štiri tedne pred rokom naj pa krava suha stoji.

Ali je škodljivo jahati brejo kobilo, na pr. kadar se vodi na sprehod? Ali ima to lahko slabe posledice za žrebe in ali je res, kakor nekteri trdijo, da postane žrebe vsled ježe sedlasto? Jahanje breje kobile zadnje mesece gotovo ni koristno in je to odločno treba opustiti. Tako početje more celo povzročiti zvrženje. Da bi pa žrebe prišlo vsled ježe sedlasto na svet pa ni res.

Loterijske številke.

Trst, dne 13. julija: 24, 52, 4, 38, 30.
 Gradec, dne 20. julija: 88, 12, 2, 82, 51.

Blaginja otrok je največja skrb vsem roditeljem in odgojiteljem. Jako preprosta sta pomočka, s katerima se pospešuje in zagotavlja ta blaginja: kolikor mogoče veliko gibanja odločujejo vsakdanje potrebe in navade. Zjutraj in popoldne je mleko pač najboljša pijača toda ne malokdaj se upre otroku in tudi ga ne more vselej uživati dalje časa. Imamo pa naravnost izborno primes: Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ki je močno pripravljena in dodana mleku, vzorna vsakdanja pijača glede prijetnega, čimdalje bolj prijajočega okusa, zdravstvenega učinka in krepitve. To pa ne samo za otroke, ampak za vsakogar, zlasti tudi za ženske, za ljudi, ki bolehalo na živcih in želodecu i. t. d.; za vse te je treba pomirajoče obenem redilne pijače. Te prednosti Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pozna danes ves svet. Sedaj jo že rabijo v največ družinah kot primes zrnati kavi; saj uničuje kvarne posledice kave ter jej daje milejši in prijetnejši okus. Zategadelj je ne bi smela pogrešati več nobena družinska miza; zakaj v sebi združuje na nepresežen način priljubljeni vonj zrnate kave s sladovimi svojstvi, tako dobrodejnimi za zdravje. Česar si mora skrbna gospodinja le želeti pri vsak dan rabljenem živilu; zdravje, dober okus in prihranek, vse to doseza, ako rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Lepo trsno kolje

prodaja 267

F. Schosteritsch pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Dva kovaška in eden sedlarski učenec se sprejmejo v učenje.
FRANC STELGER, sedlar in preprogar
 v Leitersbergu, pošta Maribor. 267

Učiti se želi

14¹/₂letni čvrti deček trgovine z mešanim blagom. Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu „Štajerca“. 266

Izboren jabolčni mošt

100 litrov 20 kron,

če se ga kupi več, je ceneje. 260

Sadno kletarstvo Jos. Pallos v Celju

Fritz Rasch trgovina s knjigami in papirjem
 v Celju

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, koledarjev in zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 261

Išče se učenec

za manufakturno trgovino, z ljudsko-šolsko izobrazbo in slovenskega ter vsaj deloma nemškega jezika zmožen. Prosilci iz dežele imajo prednost. **Maks Wegschaider v Ptuj.** 262

V najem se da

mala štacuna v dobrem kraju na več let ali tudi na manj. Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro: „H. K.“
Radgona (Radkersburg). 263

Ženiti se želi

25 let stari fant, dosluženi dragonski četovodja, ki ima vrednosti 20.000 gld. med tem 5000 gld. gotovine, na Spodnjem Štajarskem, z nevesto, ki ima vsaj 2000 gld., je lepe postave, in ne čez 30 let stara, in se razume v vsem kmetijem gospodinjstvu. Ponudbe z priloženo fotografijo in pravim imenom naj se pošljejo do 1. septembra pod imenom „Lepa prihodnost“ na upravništvo „Stajerca“. 267

Hiša št. 16 v Zaverču

s sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo, se da v najem eventual pod ugodnimi razmerami proda; ona stoji ob cesti Ptuj-Varaždin, je tedaj za kakega penzionista, trgovca ali obrtnika jako prikladna. Vprašanja naj se pošljejo: 264

Franz Freiensfeld, Celovec, Freidenbergerstrasse Nr. 12.

Oskrbništvo Podlehnik pri Ptuj

(Verwaltung Lichtenegg der steirm. Sparcasse bei Pettau)

● kupuje v večji množini seno in otavo. ●

knjigarji v Ptuj in Maribor.

VIL. BIANKE-JEVI

Velja samo 50 h, po pošti 60 h ter se dobi v

trio! Quasite vinsko

Uinogradniki! KOSTI

Čako važna knjiga za vsakega vinogradnika! Ravnohar izišta

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupci.

45

Al. Kranegger,

kamnoseški in stavbeni mojster

v Mariboru, graška cesta

pri kolodvoru

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobnik spomenikov

iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje
starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in
kamnov in kamnov za žrnle.

213

Zaradi družinskih razmer

se eno, v najlepši legi ležeče dobro vzdrževano **vinograd-
niško posestvo**, obstoječe iz circa 7 oralov trsja, od kate-
rega je že čez 1 oral zasajenega z novimi, dohodke nosečimi, ameri-
kanskimi trtami; čez 1 oral sadnega vrta s krmo in pašo,
čez 10 oralov gozda, 2 viničarij, 1 male hiše (Herrenhaus)
z dvema sobama, kuhinje, kleti, preše, živinskega in prasičjega
hleva, kalnice za steljo in strelne postaje, 3 komade živine;
vse v najboljšem stanju je v Gorci (Gorzaberg) fare sv.
Trojica v Halozah ležeče, s pohištvom skupaj ali na drobno,
po prav nizki ceni takoj proda.

Vprašati je pri lastniku

J. Pobeschin-u

v Mariboru, Tegethoffstrasse 35.

253

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch
slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)
v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz
ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi
Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa-
(Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo
najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo
i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri,
hitrosušeči firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake
trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo
pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcugpapir za
fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne)
in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove
muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in
srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge
v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji
ceni.

177

Trgovina z farbami

J. SORKO

Ptuj, Herrengasse 10,
zraven hôtela „Osterberger“.

Prodaja vse vrste suhih farb, kakor oljate barve v
vseh sencah. Dalje jako dober firnež z močnim les-
kom in se posuši v šestih ali osmih urah. Prav dobre
in cenene lake za mizarje in sedlarje. Politurlak emajl-
lakfarbe, lak in biks za tla, zlato, srebrno in bak-
reno bronco z zraven spadajočo tinkturo, za pozlačenje
romon, kipov itd. Šelak in kerpejca. Vsakovrstne pin-
zelne za malati, žtrihati, linirati in za zidarje. Ščetke
za grundirati itd.

— Karbolineum. —

Dalje prav dobre in po ceni krtače za obleko,
čevlje, konje, glavo, za tla, glaže in krtače za biksati
tla. Prašilnike, gobe za šolske table, vse po čudovito
nizkih cenah.

Firnež pri odjemanju najmanje en
sod od 100 kil 86 kron franko na vsako
železnično postajo.

Prevzamejo se vsakovrstna malarska in slikar-
ska dela in po ceni ter solidno izvršijo.

252

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagrovati,
katera rabi s ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus **Kath-
reiner-Kneippovo** —
sladno kavo (pristno
samo v znanih izviri-
nih savitkih).

128

**Mestna
hranilnica
v Celji.**

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse števil 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560,42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Brata Uray

poprej M. Thurmanna

usojata se, cenjeno občinstvo opozarjati na

posebno znamenito zalogo strojev:
mlatilnic, vitel (kupje)

za rezanico, kakor tudi

traverse, železnične šine,

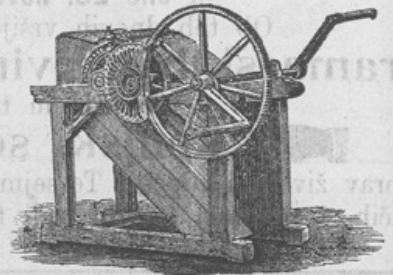
stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe), judendorfski roman- in portland-cement, cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

Za izvrstno kvaliteto najinih kos prevzameva

vsako garancijo

in v slučaju, da bi imela katera kako napako, jo brez zadržka zamenjemo.

231

Vinogradniško posestvo

obstoječe iz 2 oralov trsja, 8 oralov mladega gozda, 4 oralov travnikov, njiv in sadnega vrta z približno 250 sadnimi drevesi, 1 hiše, 1 hleva, 1 poslopja za prešo, 2 kuhinj in orodjem, se za 8000 kron proda.

Vinograd je prav dobro obdelan, ima prav lepo lego in daje na leto 10—12 polovnjakov dobrega vina. Vse to posestvo drži se skupaj in leži pol ure od lokalne železnične postaje Sv. Duh-Loče na Spod. Štajerskem. — Vprašanja naj se pošiljajo g. nadučitelju

Frideriku Lang v Vojniku pri Celji. 244

Nakupovanje.

Prašiče za pitati in zrejene prašiče, vsakovrstno pitano govedo kakor tudi prašiče za rejo in pitance, lepo govedo za rejo ter vole za zaklati od 11 meterskih centov težjih, kupuje vsaki dan

Frane Blaschitz

na Bregu pri Ptujju, za moravske sladkorne faprike.

Plaćuje najvišje cene. 246

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo
1 krono 20 vin. ali 60 kr.

10 izvodov stane na leto 6 krome 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, ockoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktorja pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepljeno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepljeno, boleš utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukreno kroglice.** Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utežuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Oichtgeist) priporočljiv je kot bolji utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti bolešnim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno pripravke za živino.

Varstvena znamka.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzajem pošlje.

varstvena znamka.

• Kot najlepša birmska darila priporoča •

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptuj

Glavni trg

nasproti mestne župne cerkve.

Ungertborgasse

nasproti veliki vojašnici.

Malo posestvo

z 1¹/₂ orala vinograda, 1¹/₂ orala travnika, hišo za stanovanje z hlevi, 10 minut od železnične postaje Sv. Duh-Loče se za 1150 gld. proda. 300 gld. pustijo se lahko ležati. Vprašanja naj se pošiljajo posestniku **Rudolfu Reich, Weiz pri Gradcu.** 254

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopju. 182

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih ali 6 velikih steklenic K 4 — poštine prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane 2 lončka K 3.50 poštine prosto razpošilja proti plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami v Celju, glavni trg 2, priporoča svojo največjo zaloga molitvenih in šolskih knjig in ljudskih (narodnih) spisov. 20/f.

Trgovina z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

TRAUN & STIGER v Celji.

263

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

11

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarški, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takim vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbu-
jajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Pre-
bavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in
obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

➡ Po pošti razpošilja se vsak dan. ➡

Proti vpošiljati K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala
steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze
imajo zraven stoječo po-
stavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogorskem, potem v Ptujju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a,
v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pridno, pošteno in trezno

✠ majersko družino ✠

(Maierleute)

katera se razume tudi z živinorejo, sprejme se s 15
novembrom. Prosilci predstavijo naj se osebno pri
W. Blanke v Ptujju.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju
zraven klavnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d. 30

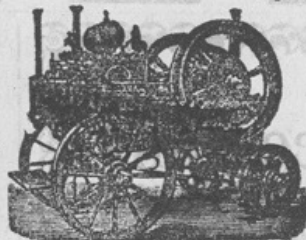
A. d. Hochebergerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom,
špřitom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi
se raznesli, so vedno pripravljeni za
delo. — Najboljši in najmočnejši stroji,
kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za
kmetijske, industrijske in druge namene.
— Popolne mlatilne priprave. — Mla-
tilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno
uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštne prosto. ■ 106

Styria biciklji (Fahräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220,
240, 260, 280 in 300 kron priporočata
brata Slawitsch v Ptujju.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.
Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje
bolezni, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje
prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje
svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se
nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, po-
spešuje izločenje mleka in odstranjuje napake
mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70,
5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano
iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni
dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino.
5 kg za poskus K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje
sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in
trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V
plehastih skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg
K 1-10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg
K 1-40, 100 kg 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

➡ Občuje se slovenski. ➡ 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptujju
in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega jesiha rabi se
„jedilna esenca“. 3 1/2 kg. te esence na 100 litrov
vode, da izvrsten dopesig. Kg. 70 kr.

➡ Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih
steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode
pomešana, da 5 litrov izvrstnega domačega je-
siha ➡

WOLF, drogerija v Mariboru, Herrngasse šte. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

Cenceje kot povsod!

Kdornamerava kupiti nagrobne kamene

naj obišče kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)

tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov
po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.

Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,
brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,
stroji za sejanje „Agricola“,
stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,
grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,
patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,
mlini za sadje in grozdje,
stroji za obiranje grozdja,
stroje za rezanico,
na valjčkih in z mazljivimi tečaji,
jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,
reznice za repo.

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.
Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane
brizgalnice za pokončavanje
grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,
prenesljive
štedilne peči,

parniki za krmo,
preše za seno in slamo
na roko, pritrldjive in za
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje ga. antovano po najnovejši in pripoznано najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svininami na vseh večjih razstavah.
Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.
Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimaltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnogleda, gledališčna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznано izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznано izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično biago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni.